

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

SanomaWSOY

SanomaWSOY-konsernin tilinpäätös on laadittu Suomessa voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Konserni alkaa raportoida IAS/IFRS-säännösten mukaisesti vuonna 2005. SanomaWSOY Oyj syntyi 1.5.1999 kombinaatiofuusiossa. Tilinpäätöksessä esitettävät vuoden 1999 luvut ovat pro forma -lukuja.

Konsernitilinpäätös

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden ja liitetietojen yhdistelmänä. Konserniyhtiöiden erillistilinpäätökset on ennen konsernitilinpäätökseen yhdistelemistä oikaistu konsernin yhtenäisten laskentaperiaatteiden mukaisiksi.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät SanomaWSOY Oyj:n lisäksi ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä oli tilikauden päättyessä suoraan tai välillisesti yli 50 prosenttia äänimäärästä. Keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomestelmän mukaan.

Tilikauden aikana hankitut yhtiöt sisältyvät konsernituloslaskelmaan hankinta-ajankohdasta tai muusta sopimukseen pohjautuvasta ajankohdasta lukien ja myydyt yhtiöt myyntiajankohtaan saakka.

Osakeomistuksen eliminoinnin yhteydessä syntyneet tytäryhtiöosakkeiden hankintamenojen ja tytäryhtiön hankintahetken omien pääomien väliset eliminointierot on kohdistettu, kun mahdollista, niille konsernitaseen omaisuus- ja velkaerille, joista ne ovat aiheutuneet. Lopputosa eliminointierosta on esitetty konserniliikearvona, joka poistetaan suunnitelman mukaan taloudellisena vaikutus- aikanaan.

Osakkuusyhtiöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyritysten tilikauden tuloksista on esitetty omana eränään ennen liikevoittoa. Osakkuusyhtiöiden yhdistelyssä syntyneet liikearvot poistetaan pääsääntöisesti 5–10 vuodessa. Merkitykseltään vähäisiä osakkuusyhtiöihin kuuluvia kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöitä ei ole otettu mukaan osakkuusyhtiölaskentaan, vaan niitä on käsitelty kuten muita osakesijoituksia.

Yhteisyritykset, joissa konserni vastaa yhdessä muun omistajan kanssa osakkuusyrityksen johtamisesta, on yhdistelty rivi riviltä konsernitilinpäätökseen omistusosuu- den mukaisella osuudella.

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja tuloksesta sekä esitetty omana eränään tu-

loslaskelmassa ja taseessa. Vähemmistöosakkaiden osuus tytäryhtiöiden tappioista on vähennetty vähemmistön antamasta pääomalainasta. Jäljelle jäänyt pääomalaina on esitetty osana omaa pääomaa.

Konserniyhtiöiden sisäiset liiketapahtumat, keskinäiset saamiset ja velat, olennaiset sisäiset katteet sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä.

Valuuttamääräiset erät

Konsernin suomalaisten yhtiöiden ulkomaanrahan määräiset erät kirjataan kirjanpitoon tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat saamiset ja velat muunetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Myyntisaamisten ja ostovelkojen kurssierot on kirjattu myyntien ja ostojen oikaisueriksi. Muiden saamisten ja velkojen arvostamisesta syntyneet kurssierot on kirjattu rahoitustuottojen ja -kulujen ryhmään.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi tilikauden keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin. Eri kurssien käytöstä syntyneet muuntoerot on kirjattu konsernin omaan pääomaan.

Ulkomaisten tytär- ja osakkuusyritysten taseiden muuntamisessa syntyneet kurssierot on pääsääntöisesti kirjattu konsernin omaan pääomaan. Konsernin sisäisistä pitkäaikaisista lainoista syntyneet kurssierot on käsitelty kuten oman pääoman muuntoerot eli kirjattu konsernin omaan pääomaan.

Pysyvät vastaavat

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Tasearvoon sisältyy lisäksi maa-alueiden ja rakennusten arvonorotuksia 17,1 milj. euroa. Sijoitukset on arvostettu hankintamenoon tai sitä pysyvästi alempaan käypään arvoon. Käyttöomaisuuden suunnitelman mukaiset poistot perustuvat omaisuuden alkuperäiseen hankintamenoon ja seuraaviin arvioituihin taloudellisiin pitoaikoihin:

Aineettomat oikeudet	3–10 vuotta
Liikearvo	3–20 vuotta
Konserniliikearvo	5–20 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	3–10 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	7–40 vuotta
Koneet ja kalusto	3–16 vuotta

Elokuviin ja TV-ohjelmien esitysoikeuksien hankinta kirjataan konsernissa pysyvien vastaavien aineettomiin oikeuksiin ja niiden käyttö poistoihin (amortisation).

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus esitetään keskihankintahintamenetelmän mukaisesti hankintamenon tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai alemman todennäköisen myyntihinnan määräisenä. Vaihto-omaisuuden arvoon on sisällytetty vain hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet muuttuvat menot.

Likvidit varat

Taseen rahoitusarvopaperit sisältävät pääasiassa noteerattuja osakkeita, lyhytaikaisia talletuksia sekä likvidejä korkorahasto-osuuksia. Rahoitusarvopaperit on arvostettu hankintamenuun tai sitä alempaan markkinahintaan.

Konsernissa on käytössä usean Euroopan maan laajuisen konsernitilijärjestelmä (cash pooling). Vastapuolena cash poolingissa on jokaista erillisyhtiötä vastaan juridisesti ulkopuolinen pankki. Poolingissa olevat varat on esitetty erillisyhtiöissä rahoissa ja pankkisaamisissa ja vastaavasti velat veloissa rahoituslaitoksille. Konsernitilinpäätöksessä saamiset ja velat cash pooling -pankilta eliminoidaan.

Laskennalliset verovelat ja -saamis

SanomaWSOY-konsernissa noudatetaan laskennallisten verovelkojen ja -saatavien kirjausten osalta Suomen kirjanpitolaiva vaatimukset täyttävää kirjausmenetelmää, jonka mukaisesti laskennallisia verovelkoja ja -saatavia kirjataan ainoastaan tuloslaskelmaan vaikuttavista jaksotuseroista sekä konsernissa lisäksi tulosvaikutteisista yhdistelytoimenpiteistä ja tilinpäätössiirroista.

Arvonkorotuksia vastaavat laskennalliset verovelat esitetään liitetietona.

Johdannaissopimukset ja muut vastuut

Konserni käyttää johdannaissopimuksia riskiprofiilin säätelyyn suojaamistarkoituksessa. Konserni säätelää korkoriskiä, jonka lisäksi suojataan myös valuuttakurssi- ja osakeriskiä. Suojauksessa käytetään pääasiassa koronvaihtosopimuksia ja korko-optioita sekä valuuttatermiinejä ja osakeoptioita.

Korkoriskin hallintaan käytettyjen johdannaissopimusten korkotuotot ja -kulut jaksotetaan sopimuksen juoksu-

ajalle ja niillä oikaistaan suojattavan erän korkokirjauksia. Korko-optioiden maksetut ja saadut preemiot kirjataan siirtuviin eriin ja jaksotetaan rahoituskuluihin tai -tuottoihin sopimuksen juoksuajalle.

Korkojohdannaisilla suojataan muuttuvakorkoista lainakantaa, jolloin johdannaissopimuksia ei arvosteta markkinahintoihin kirjanpitoon. Sopimusten käyvät arvot on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Valuuttatermiinit ja osakeoptiot arvostetaan tilinpäätöksessä markkinahintoihin. Realisoitumattomat arvostustappiot kirjataan tulosvaikutteisesti heti ja arvostusvoitot kirjataan vasta, kun ne realisoituvat.

Taseen ulkopuolisten vastuusitoumusten käsittelyä ja ryhmittelyä on yhtenäistetty edelleen konsernissa tilikauden aikana. Edellisen vuoden tiedot on oikaistu vertailukelpoisiksi.

Vaihdettava pääomalaina

VNU:lta ostettujen aikakauslehtiyhtiöiden hankinnan rahoittamiseksi laskettiin vuonna 2001 liikkeelle 200 milj. euron suuruinen vaihdettava pääomalaina, joka otettiin kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssin päälistalle 6.9.2001. Lainapääomaa on lunastettu takaisin vuoden 2003 aikana yhteensä 3 620 lainaosuutta ja takaisin ositetut debentuurit mitätöidään. Tilikauden 2003 lopussa lainaa on jäljellä 163,8 milj. euroa.

Laina on osakeyhtiölaina tarkoitama pääomalaina. Lainan korot on kirjattu lainaehtoien mukaisen koron perusteella ja laina on esitetty kokonaisuudessaan omassa pääomassa.

Lainan pääasialliset ehdot on esitetty liitetiedoissa.

Optio-oikeudet

SanomaWSOY-konsernissa on otettu käyttöön optiojärjestelmä, jonka piiriin kuuluu enintään 4 500 000 optio-oikeutta. Optioita on jaettu kolmessa eri erässä ja jokainen optio-oikeus oikeuttaa yhteen SanomaWSOY:n B-osakkeeseen. Liikkeeseen lasketuista optioista on kirjattu pakollisiin varauksiin sosiaaliturvamaksuvaraus siltä osin kuin osakkeen markkinahinta on korkeampi kuin option merkintähinta.

Optio-oikeuksien tarkemmat ehdot ja ulkona olevat määrät on esitetty Osakkeet ja osakkeenomistajat -tekstissä sivulla 43.

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja on oikaistu annetuilla alennuksilla, välillisillä veroilla ja myyntiin liittyvillä kurssieroilla. Välitysmyyntistä liikevaihtoon sisältyvät välityspalkkiot.

Kaapelitelevisiopalveluiden (HTV) liittymismaksujen kirjauskäytäntöä on muutettu tilikauden alusta lukien. Liittymismaksut kirjataan kerralla tulosvaikutteisesti, kun ne aikaisemmin kirjattiin suoraan omaan pääomaan.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan pääsääntöisesti suoraan vuosikuluiksi.

Tutkimus- ja kehittämismenoilla tarkoitetaan kuluksi kirjattuja menoja, joilla pyritään uusien myytäväksi tarkoitettujen hyödykkeiden kehittämiseen tai nykyisten tuotteiden ominaisuuksien olennaiseen parantamiseen sekä liiketoiminnan laajentamiseen. Ajallisesti tutkimus- ja kehittämismenot suoritetaan pääasiassa ennen kuin yritys aloittaa uuden tuotteen taloudelliseksi tai kannattavaksi tarkoitettua hyödyntämistä.

Kehitysprojektien osalta konsernissa käytetään pääsääntöisesti enintään kahden vuoden läpimenoaikoja. Esimerkiksi uuden aikakauslehden lanseerauskulut sisällytetään tutkimus- ja kehittämismenoiksi vain kahden ensimmäisen vuoden osalta.

Eläkejärjestelyt

SanomaWSOY Oyj:n ja sen kotimaisten tytäryhtiöiden, lukuun ottamatta Werner Söderström Osakeyhtiötä ja WS Bookwell Oy:tä, henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty vakuuttamalla eläkevakuutusyhtiössä. Ulkomaisissa yksiköissä eläketurva on järjestetty paikallisen lainsäädännön ja sosiaaliturvasäännösten mukaan ja hoidetaan eräissä Sanoma Magazinesin yksiköissä eläkesäätiöissä, joissa ei ole kattamatonta vastuuta.

Werner Söderström Osakeyhtiön ja WS Bookwell Oy:n lakisääteinen eläketurva on järjestetty Werner Söderström Osakeyhtiön Eläkesäätiön B-osastossa. Werner Söderström Osakeyhtiön Eläkesäätiössä on lisäeläketurvaa varten A-osasto. Eläkesäätiön A-osasto on suljettu 31.12.1980. Eläkesäätiön kummassakaan osastossa ei ole kattamatonta vastuuta. Säätiön varat käyvin arvoin ylittävät vastuut 10,9 milj. euroa.

Sanoma Osakeyhtiön Eläkesäätiössä on järjestetty SanomaWSOY Oyj:n ja 18 tytäryhtiön lisäeläketurva. Eläkesäätiössä ei ole kattamatonta vastuuta. Säätiön varat käyvin arvoin ylittävät vastuut 4,5 milj. euroa. Säätiö on suljettu 31.8.1981.

Rautakirja Oy:n Eläkesäätiöön kuuluvat Rautakirja Oy, Finnkino Oy ja Eurostrada Oy. Säätiö vastaa lisäeläketurvasta. Eläkesäätiön kokonaisvastuu oli tilikauden päättyessä 18,4 milj. euroa ja vastuuvajaus 3,7 milj. euroa. Vastuuvajaus on kirjattu yhtiöissä kuluksi ja pakollisiin varauksiin. Eläkesäätiö on suljettu 30.6.1974.

SanomaWSOY:n emoyhtiön johtoryhmän sekä tytärkonsernien toimitusjohtajien ja heidän sijaistensa sekä suurimpien sanomalehtien päätoimittajien eläkeiksi on sovittu 60–65 vuotta.

Tarkkuustaso ja muut tiedot

Vertailutiedoissa esitetyt vuoden 1999 luvut perustuvat konsernista vuonna 1999 laadittuun pro forma -tilinpäätökseen. Virallinen tilinpäätös vuodelta 1999 annettiin emoyhtiöstä ajalta 1.5.–31.12.1999.

Konsernin divisioonien toiminnallisten tunnuslukujen laskentakäytäntöä on täsmennetty tilikaudella. Vertailutiedot on oikaistu vastaavasti.